

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดการสอน
The Development of the Achievement of Critical Reading of
Mattayomsuksa 4 Students Using Sets of Teaching

เกศรินทร์ หาญดำรงศรีรักษ์*
Kadsarin Harndumrongruk
สมพร ร่วมสุข**
Somporn Ruamsuk

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียนและหลังการเรียนด้วยชุดการสอนและ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยชุดการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณและแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของชุดการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีค่าเท่ากับ 86.06/88.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 3) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอนอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ/ ชุดการสอน

Abstract

The purpose of this research were to 1) test the efficiency of the critical reading set of teaching for Mattayom 4 students of Chanpradittharamwittayakom School. 2) To compare the students' ability in critical reading before and after using the set of teaching and 3) To study the students' opinion toward the set of teaching. The instruments used for gathering data consisted of the efficiency of the critical reading set, the achievement test on students' critical reading ability and a questionnaire on opinions toward the efficiency of the critical reading set of teaching. The results of the study were as follows: 1) The efficiency score of the efficiency of the critical reading set was 86.06/88.42. Consequently, it is higher than the criterion 80/80.

* นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

2) The students' ability in critical reading after studying through the efficiency of the critical reading set was significantly higher at the .05 level. 3) The students' opinions toward the efficiency of the critical reading set of teaching were highly positive.

Keywords: Critical Reading/ A Set of teaching

บทนำ

ปัจจุบันการพัฒนาทางเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปอย่างรวดเร็วและเอื้ออำนวยความสะดวกให้แก่มนุษย์ในการติดต่อสื่อสาร การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร แม้กระทั่งการแสวงหาความรู้เพื่อประโยชน์ในการศึกษา การประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต การอ่านเป็นทักษะการสื่อสารที่สำคัญช่วยพัฒนาความรู้และประสบการณ์ การอ่านที่มีประสิทธิภาพนั้นย่อมต้องอาศัยความคิดอย่างมีวิจารณญาณในการที่จะช่วยพิจารณาไตร่ตรองข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมา เพื่อประกอบการตัดสินใจและประเมินค่าสิ่งที่อ่านเรียกว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งหมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านนำวิธีคิดอย่างมีวิจารณญาณมาใช้ในการรับสารจากการอ่าน การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ทั้งนี้เพราะจะช่วยให้ผู้อ่านรู้จักวิเคราะห์ ตรวจสอบและเลือกรับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้อย่างมีเหตุผล ดังที่ อรอนงค์ ดังก่อเกียรติ (2542: 148) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณช่วยพัฒนาปัญญาของผู้รับสารให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสารที่ได้อ่าน สามารถแยกแยะและมองเห็นความสัมพันธ์ของทุกส่วนที่มาประกอบกัน ผูกให้ผู้รับสารมีกระบวนการคิดที่ลึกซึ้งและสร้างสรรค์ รู้จักใช้วิจารณญาณไตร่ตรอง ไม่เป็นคนหลงเชื่อคนง่ายหรือตกเป็นเหยื่อของคำโฆษณาที่เกินจริง ความคิดเห็นที่ได้กล่าวมานี้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายสำคัญประการหนึ่งของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถ

ในการคิด รู้จักใช้ความคิดอย่างมีวิจารณญาณและมีทักษะในการสื่อสาร เพื่อรับหรือส่งข่าวสารข้อมูลได้เหมาะสมกับสถานการณ์ และได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 การอ่าน ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ในสถานการณ์ปัจจุบันพบว่า นักเรียนมีข้อบกพร่องในเรื่องของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ อ่านแล้วไม่สามารถตีความ แปลความ วิเคราะห์ สังเคราะห์สิ่งที่อ่านได้ สอดคล้องกับความคิดของ ขวัญชนก นัยเจริญ (2551: 5) ที่กล่าวว่า “นักเรียนมีปัญหาด้านความสามารถทางการอ่าน เนื่องจากนักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือและแบบเรียน เมื่ออ่านแล้วไม่สามารถตีความเรื่องที่อ่านได้ อ่านแล้วไม่เข้าใจในเรื่องที่อ่าน” จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2554 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม ซึ่งให้เห็นว่าสาระการอ่านในระดับโรงเรียนนักเรียนทำคะแนนเฉลี่ยได้เพียงร้อยละ 50.22 และในระดับจังหวัดทำได้เพียงร้อยละ 52.46 จากคะแนนเต็มร้อยละคะแนนและจากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยเกี่ยวกับปัญหาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ พบว่าสาเหตุสำคัญที่ทำให้นักเรียนขาดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ นักเรียนไม่มีนิสัยรักการอ่านและเบื่อหน่ายกับการอ่านเอกสาร ตำรา แบบเรียน

สอดคล้องกับวิริยา วิริยะรัมย์ (2549: 8) ได้กล่าวไว้ว่า นักเรียนมีปัญหาในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กล่าวคือ ไม่เข้าใจสารที่อ่านและขาดการฝึกฝนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงมีผลให้นักเรียนขาดประสิทธิภาพในการรับข้อมูลข่าวสาร ซึ่งปัญหาดังกล่าวเกิดจากปัจจัยสำคัญ คือ กลวิธีสอนและวิธีการจัดการเรียนรู้ของครู ดังนั้น สิ่งที่ควรพัฒนา คือ รูปแบบและกลวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัย พบว่า มีนวัตกรรมทางการศึกษาที่น่าสนใจเพื่อใช้แก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ คือ ชุดการสอน ซึ่งประกอบด้วยสื่อที่หลากหลาย ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ช่วยจูงใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อีกทั้งจากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอนของจิตอาเรีย กระแสรู (2549: บทคัดย่อ) และอดุลย์ คำมิตร (2550: 61-62) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาต่างๆ ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่เรียนด้วยการเรียน การสอนแบบปกติ ดังนั้น การนำชุดการสอนเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ให้สูงขึ้น

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521: 191) ได้กล่าวเกี่ยวกับแนวคิดในการผลิตชุดการสอน ซึ่งสรุปได้ดังนี้ แนวคิดที่หนึ่ง เพื่อเป็นแนวทางให้เกิดความคิดที่จะผลิตหรือวางแผนการสอน และผลิตสื่อประสมที่จะช่วยแก้ปัญหาหรือสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลที่ผู้เรียนสามารถก้าวหน้าไปตามความพร้อม ความถนัด และความสามารถแต่ละคนได้อย่างเต็มที่

แนวคิดที่สอง เป็นการเปลี่ยนศูนย์กลางการเรียนรู้จากครูมาเป็นผู้เรียนโดยตรง เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้อย่างเต็มที่และมั่นคงถาวร โดยการให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้จากสื่อหรือแหล่งความรู้ที่ครูถ่ายทอดหรือจัดเตรียมเอาไว้ให้ด้วยตนเอง ในรูปของสื่อประสมหลายๆ รูปแบบ แนวคิดที่สาม เป็นแนวคิดที่จะเปลี่ยนรูปแบบการผลิตและนำสื่อมาใช้ในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ในรูปแบบใหม่จากสื่อเดียวๆ เป็นสื่อประสมแนวคิดที่สี่ เป็นการพยายามที่จะปรับพฤติกรรมการเรียนการสอน ระหว่างครูและนักเรียน ให้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีซึ่งจะส่งเสริมให้บรรยากาศการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และที่สำคัญให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน และแนวคิดสุดท้าย เป็นการนำหลักจิตวิทยามาใช้ในการวางแผนการสอนในหน่วยเนื้อหาวิชา เพื่อให้ผู้เรียนมีความสนใจ ได้แรงเสริมที่จะเรียนรู้ให้เกิดความก้าวหน้าต่อไป โดยยึดหลักการเรียนรู้ด้วยตนเองซึ่งค่อยๆ เป็นไปทีละน้อยตามลำดับขั้นในลักษณะเป็นการเรียนแบบโปรแกรมที่จัดไว้หรือเป็นชุดการสอน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังการเรียนด้วยชุดการสอน
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดการสอน

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งขั้นตอนของการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมการ ขั้นสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ขั้นดำเนินการทดลองและขั้นวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชุดการสอน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และแบบสอบถามความคิดเห็น ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 หลักสูตรสถานศึกษาปี 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม

2. กำหนดประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม รวมนักเรียนทั้งสิ้น จำนวน 405 คนและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 40 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรต้นได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ ชุดการสอน ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุดการสอน

ขั้นที่ 2 ขั้นสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ชุดการสอนประกอบด้วยสื่อการสอน ประเภทสิ่งพิมพ์และสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ (E-book) จำนวน 4 ชุด มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ข้อมูลในขั้นเตรียมการ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ชุดการสอน

1.2 สร้างชุดการสอนประกอบด้วย สื่อการสอนประเภทสิ่งพิมพ์ และสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ (E-book) จำนวน 4 ชุด

1.3 เสนอชุดการสอนต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.4 เสนอชุดการสอนต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา ได้ค่าความเหมาะสมของชุดการสอนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.23 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.50

1.5 นำชุดการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปหาประสิทธิภาพ E_1/E_2 ขั้นการหาประสิทธิภาพรายบุคคลได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 77.50/75.56 ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้และนำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มย่อยได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.67/81.11 ซึ่งผ่านเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 30 ข้อ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2.2 จัดทำตารางแจกแจงข้อสอบ

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณตามตารางแจกแจงข้อสอบ จำนวน 60 ข้อ

2.4 เสนอแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษา ความถูกต้องของข้อคำถาม จากนั้นปรับปรุงและแก้ไข

2.5 เสนอแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยพิจารณาหาค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คำนวณได้ค่าดัชนี ความสอดคล้องรายข้อต่ำสุดคือ 0.67 ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อสูงสุดคือ 1.00

2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

2.7 นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์ทางสถิติรายข้อเพื่อหาประสิทธิภาพ เลือกข้อสอบไว้ 30 ข้อ โดยเลือกข้อที่มีค่าความยากง่ายของข้อสอบ (p) ระหว่าง 0.23–0.80 และค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ (r) ระหว่าง 0.22–0.76

2.8 วิเคราะห์ความเชื่อมั่นได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88

2.9 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 30 ข้อ ที่ได้ปรับปรุงตามเกณฑ์แล้วนำไปใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาข้อมูลในขั้นเตรียมการ เกี่ยวกับวิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น

3.2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ ชุดการสอน

3.3 เสนอแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษา ความถูกต้องของข้อคำถาม จากนั้นปรับปรุงและแก้ไข

3.4 เสนอแบบสอบถามความคิดเห็นต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คำนวณได้ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อต่ำสุดคือ 0.67 ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อสูงสุดคือ 1.00 และค่าดัชนีความสอดคล้องเฉลี่ยคือ 0.96 ซึ่งผ่านเกณฑ์ 0.50 ที่ตั้งไว้ ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการทดลอง

ผู้วิจัยทดลองใช้ชุดการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณกับกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการสอนด้วยตนเอง ในคาบการเรียนการสอนปกติ ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นก่อนทดลองสอน ผู้วิจัยได้ทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 30 นาที แล้วตรวจให้คะแนน

2. ขั้นดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้สอนด้วยตนเองโดยใช้ชุดการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณเริ่มทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 รวม 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 2 คาบ รวมทั้งหมด 8 คาบ

3. ขั้นหลังทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนจำนวน 30 ข้อ ซึ่งเป็นชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียนแต่ สลับข้อและสลับตัวเลือก ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 30 นาที และนำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอนไปสอบถามนักเรียน

4. ขั้นประเมินผล ผู้วิจัยตรวจให้คะแนนและนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาเปรียบเทียบความแตกต่าง โดยใช้การวิเคราะห์ทางวิธีการทางสถิติ เพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

ขั้นที่ 4 ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานและเพื่อผลสรุปการทดลอง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพ ใช้สูตรการคำนวณค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 ตามเกณฑ์ 80/80 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์และคณะ, 2521: 51)

2. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที่แบบที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test Dependent)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอน โดยใช้

ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาชุดการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพ พบว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 86.06/88.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ คะแนนเฉลี่ยของการทดสอบระหว่างเรียนได้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 34.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.78 และคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบหลังเรียนได้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 26.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.08 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการหาประสิทธิภาพชุดการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การทดสอบ	จำนวน (นักเรียน)	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า ประสิทธิภาพ
ระหว่างเรียน	40	40	34.43	0.78	86.06
หลังเรียน	40	30	26.53	1.08	88.42

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังการเรียนด้วยชุดการสอน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 20.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.24 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 26.53 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.08 เมื่อตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test Dependent) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังการเรียนโดยใช้ชุดการสอน

กลุ่มทดลอง	จำนวน (N)	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	df	P
ก่อนเรียน	40	30	20.48	2.24	23.67	39	0.00
หลังเรียน	40	30	26.53	1.08			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดการสอน พบว่า นักเรียนมีระดับความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ในภาพรวมนักเรียนเห็นด้วยในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.28 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.33 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าเห็นด้วยในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรก คือ ด้านความพึงพอใจในการเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.52 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.20 อันดับที่ 2 เห็นด้วยในระดับมาก คือ ด้านเนื้อหา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.26 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.06 และอันดับที่ 3 เห็นด้วยในระดับมาก คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.06 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.49 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 คะแนนความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 40 คน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอน

รายการที่ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.06	0.49	มาก	3
2. ด้านเนื้อหา	4.26	0.06	มาก	2
3. ด้านความพึงพอใจในการเรียน	4.52	0.20	มากที่สุด	1
ระดับความคิดเห็นของนักเรียนโดยรวม	4.28	0.33	มาก	

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดการสอน” สามารถนำไปสู่การสรุปผลได้ดังนี้

1. ชุดการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.06/88.42 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดการสอนพบว่าผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุดการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ พบว่า ในภาพรวมนักเรียนเห็นด้วยในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.28 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.33

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาชุดการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.06/88.42 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากชุดการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมีความแปลกใหม่ที่น่าสนใจ ในแต่ละชุดการสอนประกอบด้วยสื่อที่หลากหลาย ทันสมัย โดยมีสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ดังที่ บุญแก้ว ควรหาเวช (2543: 71) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นสื่อการสอนที่เป็นชุดของสื่อประสม (Multi-Media) ที่จัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนรู้ตามหัวข้อเนื้อหาและประสบการณ์ที่ต้องการจะให้ผู้เรียนได้รับ จึงทำให้

มั่นใจได้ว่าชุดการสอนจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้เลือกบทอ่านที่มีความน่าสนใจและใกล้ตัวซึ่งจะพบได้ในสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ ข่าว บทความ เรื่องสั้นและโฆษณา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชนี หนูคง (2546) ได้สร้างชุดการสอนอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเลือกใช้บทอ่านประเภท ข่าว สารคดี บทความและเรื่องสั้นเป็นบทอ่าน ผลการวิจัยพบว่าชุดการสอนจับใจความสำคัญภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 87.5/86.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดการสอนพบว่าผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนมีความน่าสนใจ สร้างแรงจูงใจด้วยสื่อที่มีความทันสมัยหลากหลาย ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ผู้เรียนไม่เบื่อหน่ายกับบทเรียนวิชาภาษาไทย สอดคล้องกับ พัทธนี หนูคง (2546: 76) พบว่าปัญหาที่ทำให้การสอน การอ่านจับใจความไม่ประสบความสำเร็จเกิดจากระดับสติปัญญาของผู้เรียน บทเรียนไม่สร้างความสนใจ ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาไทย ครูจัดกิจกรรมไม่เหมาะสมกับนักเรียน ครูใช้วิธีการสอนไม่น่าสนใจ

3. ผลการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุดการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ พบว่านักเรียนมีระดับความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ในภาพรวม

นักเรียนเห็นด้วยในระดับมากและเห็นด้วยในระดับมากที่สุด 3 ข้อ คือ สื่อมีความทันสมัย น่าสนใจ มีความพึงพอใจที่ได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ และภาพรวมของการจัดการเรียนรู้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชุดการสอนมีสื่อที่น่าสนใจกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้เรียนยังไม่คุ้นเคยกับการจัดเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอนที่มีสื่อการเรียนรู้เป็นบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เนื่องจากผู้เรียนไม่มีพื้นฐานความรู้และทักษะเกี่ยวกับวิธีการใช้ จึงทำให้ผู้เรียนใช้เวลาในการศึกษาบทเรียนค่อนข้างนาน ดังนั้นครูผู้สอนควรวางแผนการจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงสัดส่วนของเวลาด้วย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาบทเรียนอย่างเต็มศักยภาพหรือมีการบูรณาการกับครูผู้สอนรายวิชา คอมพิวเตอร์ ในส่วนของการอบรมความรู้เกี่ยวกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ให้แก่ผู้เรียน

2. ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่ชอบอ่านข้อความที่มีความยาว เมื่อต้องอ่านบทอ่านประเภทบทความและเรื่องสั้น ทำให้บางครั้งผู้เรียนรู้สึกเบื่อหน่าย ดังนั้นครูผู้สอนควรคัดเลือกบทอ่านที่มีความเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน เช่น นิทาน ฉลากสินค้า เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณในรูปแบบของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีอื่น เช่น บทเรียนโปรแกรมสำเร็จรูป ชุดการเรียนประยุกต์ เป็นต้น เพื่อให้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสูงสุด

2. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาชุดการสอนที่ประกอบด้วยสื่อที่มีความทันสมัย เหมาะสมกับวัย ยุคสมัยและความสนใจของผู้เรียน เช่น ชุดการเรียนมัลติมีเดีย บทเรียนออนไลน์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญชนก นัยเจริญ. (2551). ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยวิธีวิจัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยและความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตอารีย์ กระเครือ. (2549). การพัฒนาชุดการสอนเรื่องสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียวสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2521). การประเมินผลสื่อประสมในเอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับมัธยมศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2543). นวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทยการพิมพ์.
- พัชนี หนูคง (2546). การสร้างชุดการสอนการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิริยา วิริยารัมภะ. (2549). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบและวิธีสอนปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อดุลย์ คำมิตร. (2550). การพัฒนาชุดการเรียนการสอนที่เน้นวิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้และเทคนิคเอสคิวสามอาร์ เรื่อง สารและสมบัติของสาร สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรอนงค์ ตั้งก่อเกียรติเจริญ. (2542). การอ่านภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น. กรุงเทพมหานคร: เวิร์ดเวฟเอดดูเคชั่น.